

ČÁST 1. ANALYTICKÁ ČÁST

A.2. Analýza přírodních poměrů

A.2.2 Technické listy řešených vodních toků - GMF a HMF analýza

A 2.2.3 Technický list Sviborka

O B S A H :

1	HYDROMORFOLOGICKÁ ANALÝZA	2
1.1	Odklon vodního toku a nivy od potenciálu přirozeného stavu.....	2
1.2	Rozdělení vodního toku	3
1.3	Popis a hodnocení jednotlivých úseků.....	5
2	SEZNAM TABULEK.....	19
3	SEZNAM GRAFŮ	19
4	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	19

1 HYDROMORFOLOGICKÁ ANALÝZA

Podle platné legislativy mají být podniknuta při správě vodních toků taková opatření, která budou dlouhodobě směřovat ke zkvalitnění stávajícího stavu vodotečí a na ně vázané říční krajiny. Cílem je dosažení dobrého ekologického stavu všech povrchových vod ve smyslu Směrnice 2000/60 ES Evropského parlamentu a rady ustavující rámec pro činnost společenství v oblasti vodní politiky (WFD – Water Framework Directive). Tyto podmínky byly přeneseny do Plánů hlavních povodí ČR a následně do návrhů Plánů dílčích povodí ČR.

Nutným předpokladem dosažení dobrého stavu ekologické kvality vodního toku je dobrý hydromorfologický stav, který je ve smyslu WFD posuzován ze tří hledisek:

- hydrologický režim
- kontinuita toku/proudění
- morfologické podmínky koryta a příbřežní zóny

V kulturní krajině, využívané nebo přímo osídlené, jsou některé nebo všechny uvedené parametry ovlivněny nebo zcela pozměněny. Přitom návrat k původnímu přirozenému (ekologicky dobrému) stavu většinou není možný a je nutno hledat kompromisní řešení vedoucí ke zlepšení hydromorfologického stavu vodního toku.

Sviborka

Část vodního toku Sviborka tvoří hranici mezi KÚ Újezd, KÚ Loučka a KÚ Vlachovice. Vodní tok má převážně přírodě blízký charakter, výjimku tvoří úseky před výrobnou firmy Kovex Újezd a v lokalitě rodinných domů. Trasa v těchto úsecích byla v minulosti výrazně změněna. Na toku se rovněž v minulosti nacházely rybníky. Nyní se na toku nachází spádové stupně, napajedla pro dobytek a v blízkosti toku se nachází vodní zdroje. Tok byl stabilizován řadou spádových stupňů. Vodní tok je ponechán bez opevnění, až na krátký úsek za větším kamenným spádovým stupněm poblíž firmy Kovex Újezd.

Podkladem pro morfologickou analýzu byly především aktuální informace o toku získané monitoringem na místě, hydrologické údaje a aktuální mapové údaje vč. několika generací ortofotomap.

1.1 Odklon vodního toku a nivy od potenciálu přirozeného stavu

Přirozený stav vodního toku je výslednicí geomorfologických korytotvorných procesů v dané lokalitě pro aktuální okrajové podmínky (zejména podélný sklon, hydrologický a splaveninový režim, geologické poměry a biotické charakteristiky nivy a toku). Pro hodnocení potenciálního přirozeného stavu toku byla použita aktuálně platná metodika [Přírodě blízká protipovodňová opatření na tocích a v nivách, Metodika vyhodnocení aktuálního stavu hydromorfologie vodních toků včetně návrhů přírodě blízkých protipovodňových opatření k dosažení potřebného stupně protipovodňové ochrany a dobrého stavu hydromorfologické složky vod, Šindlar s.r.o., 06/2008] s přihlédnutím k metodice pro monitoring hydromorfologických ukazatelů ekologické kvality vodních toků [Langhammer, J.: Hydroekologický monitoring, Metodika pro monitoring hydromorfologických ukazatelů ekologické kvality vodních toků, Praha, 2013].

Tab. 1: Klasifikace ekologického stavu vodního toku

Hodnocení	Barevné značení	Označení	Absolutní hodnocení
Velmi dobrý	Modrá	A	80 – 100%
Dobrý	Zelená	B	60 - 80%
Střední	Žlutá	C	40 - 60%
Poškozený	Oranžová	D	20 – 40%
zničený	červená	E	0 – 20%

Hodnocení bylo provedeno syntézou výsledků geomorfologických a hydromorfologických ukazatelů a vyjádřeno procentuálním ohodnocením zachovalosti vodního toku a jeho nivy. Procento zachovalosti vodního toku a nivy je váženým průměrem hodnot zjištěných v jednotlivých úsecích, přičemž váha je v tomto případě délka konkrétního úseku. Úseky jsou částí toků s relativně homogenními ukazateli. Jednotlivé úseky vodního toku jsou popsány níže, společně s hydromorfologickým vyhodnocením úseku.

Hydromorfologická analýza byla provedena na celém vodním toku. V dokumentaci jsou graficky vyznačeny a vyhodnoceny jednotlivé úseky daného vodního toku.

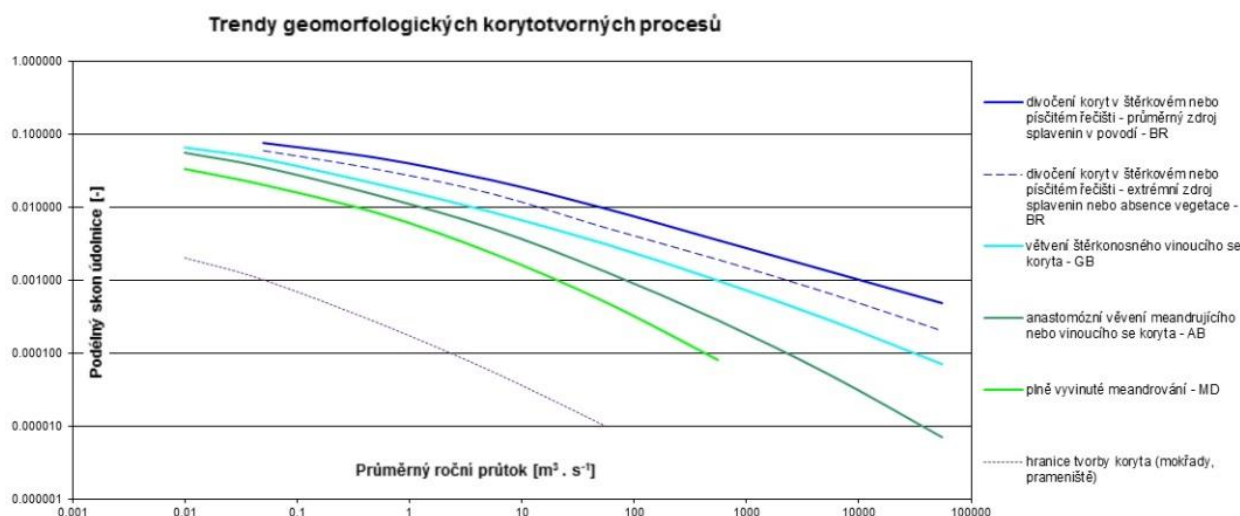
Hydromorfologické analýze předcházela podrobná terénní průzkum vodního toku, který proběhl ve dnech 27. 9. 2017 a 5. 10. 2017.

1.2 Rozdělení vodního toku

Monitorovaný vodní útvar (tok) byl rozdělen na dílčí úseky ve smyslu platné metodiky, tj. na úseky s relativně stálými hodnotami (vlastnostmi) jednotlivých sledovaných klíčových parametrů – typologie toku, trasa, charakter využití příbřežní zóny a nivy a charakter koryta. Jednotlivé úseky jsou číslovány a popisovány ve směru staničení, tj. proti toku.

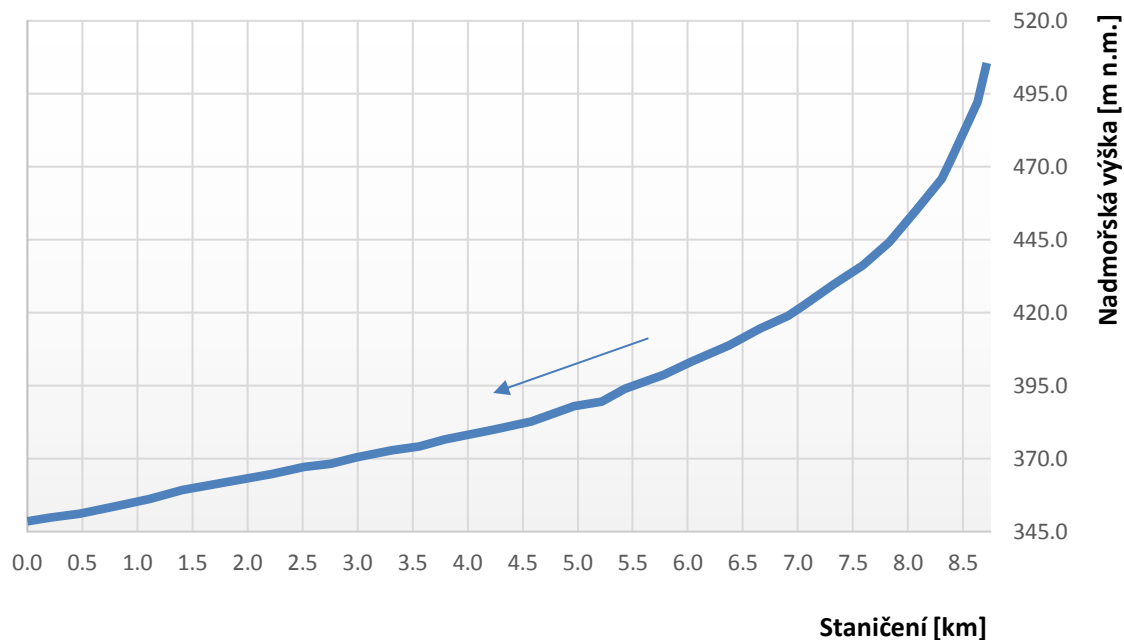
Pro vyhodnocení vodních toků byly využity dostupné mapové podklady, rekognoskace a hydrologické údaje, kilometráž byla převzata z osy z databáze DIBAVODu.

Graf. 1: Stanovení geomorfologických tvarů koryta – typologie korytotvorných procesů (Šindlar M., 2008)

Graf. 2: Podélný profil údolnice vodního toku Sviborka

Podélný profil - Sviborka ř. km 0,000 - 8,720

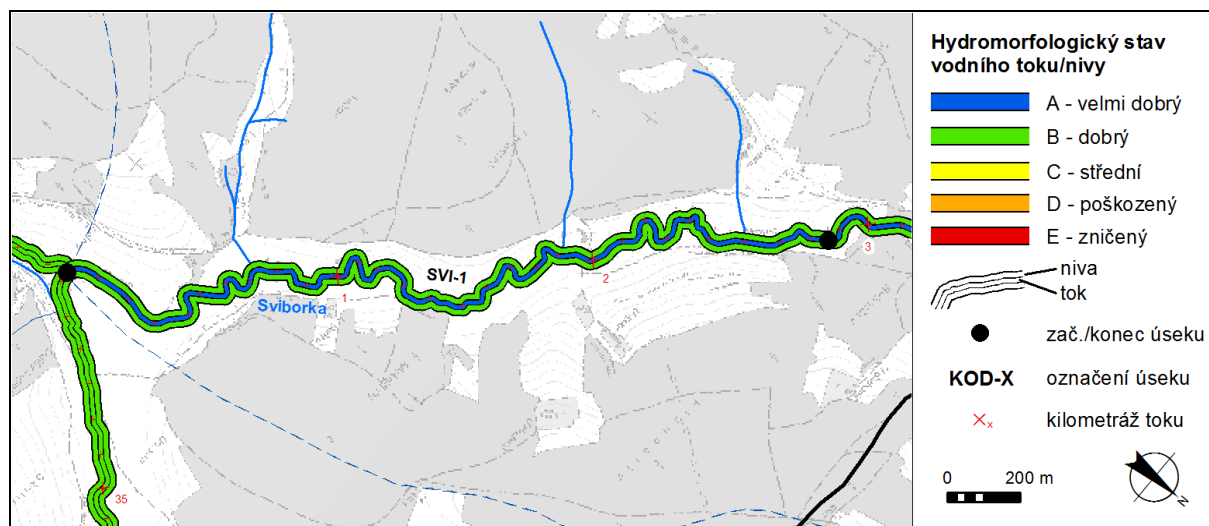

Tab. 2: Úseky podélného profilu údolnice vodního toku Sviborka

úsek	délka úseku	staničení [ř. km]		sklon úseku potenc. údol [-]	Qa		GMF
ID	[km]	ř. km od	ř. km do		začátek úseku	konec úseku	
SVI-1	2,890	0,000	2,890	0,0072	0,146	0,117	MD
SVI-2	2,580	2,890	5,470	0,0097	0,117	0,040	MD
SVI-3	0,904	5,470	6,374	0,0156	0,040	0,030	MD
SVI-4	1,535	6,374	7,909	0,0253	0,030	0,011	MD
SVI-5	0,438	7,909	8,347	0,0491	0,011	0,008	AB
SVI-6	0,373	8,347	8,720	0,0986	0,008	0,0025	GB

1.3 Popis a hodnocení jednotlivých úseků

Tok	Sviborka (IDVT 10194308, ČHP 4-21-08-053)		
Úsek	SVI-1		
Ř. km od	0,000	Protéká zast. územím	Ne
Ř. km do	2,890	Správce toku	Lesy ČR
Délka úseku toku	2 890 m	Kat. území	Vlachovice

Popis úseku

Úsek začíná soutokem Sviborky s Vlárkou a končí přibližně po třech kilometrech, kde dochází k výraznější změně charakteru toku. Trasa toku je meandrující, koryto má přírodě blízký charakter. V tomto úseku vznikají samovolným vývojem tůň, dochází rovněž k vymílání břehu a tím k obnažení kořenového systému. V korytě i na březích se nachází dřevní hmota. V trase toku se nachází spádové stupně. Přes tok vede několik lávek, či se zde nacházejí zpevněné brody. Do toku jsou zaústěny přítoky.

Niva je po obou březích tvořena převážně trvalým travním porostem, lesními komplexy, remízky či rozptýlenou zelení. V blízkosti soutoku, na levém břehu, byla vytvořena pastvina pro koně. Rovněž se na obou březích nachází ojedinělá zastavba a na pravém břehu jedno tábořiště.

Hydromorfologie současného stavu				
	ř. km od – do	HMF stav %	HMF stupeň	GMF typ
Tok	0,000 – 2,890	81,62	Velmi dobrý	MD
Niva	0,000 – 2,890	60,72	Dobrý	MD

Obr. 1: Obnažený kořenový systém

Obr. 2: Tůň

Obr. 3: Pohled proti proudu, obnažený kořenový systém

Obr. 4: Lávka pro pěší

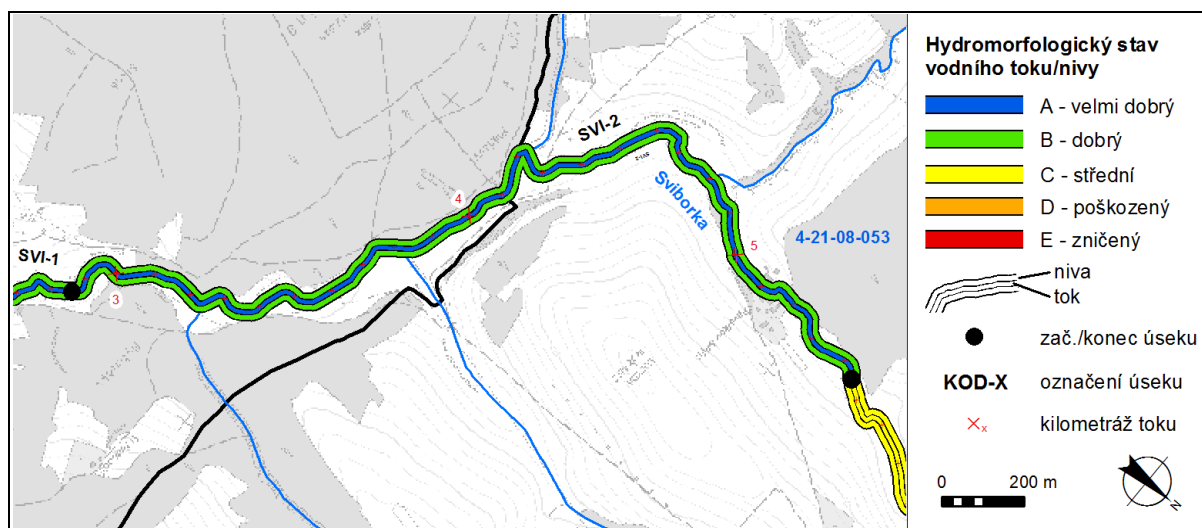

Obr. 5: Spádový stupeň

Obr. 6: Pravobřežní niva

Tok	Sviborka (IDVT 10194308, ČHP 4-21-08-053)		
Úsek	SVI-2		
Ř. km od	2,890	Protéká zast. územím	Částečně
Ř. km do	5,470	Správce toku	Lesy ČR
Délka úseku toku	2 580 m	Kat. území	Vlachovice, Újezd

Popis úseku

Část úseku protéká katastrálním územím obce Vlachovice, nicméně úsek č. 2 končící za Pavelkovým Mlýnem je již v katastrálním území obce Újezd. Trasa toku je zvlněná, místy meandrující. Koryto má stále přírodě blízký charakter. Na toku se opět nachází brody, vymleté břehy, štěrkové lavice, spádové stupně a jedno napajedlo pro ovce. Dále je viditelné obnažení kořenového systému. Do toku ústí tři významnější přítoky. Přes tok vede několik lávek pro pěší.

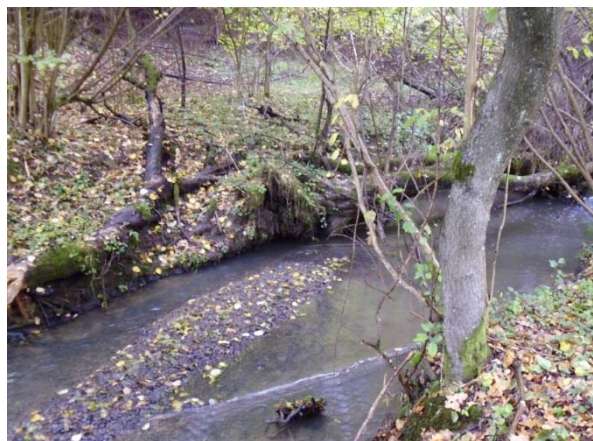
Niva je po obou březích tvořena převážně lesními komplexy a trvalým travním porostem. Dále se zde vyskytuje rozptýlená zeleň či remízky. Tok protéká Pavelkovým Mlýnem, jedná se o soustavu několika chátrajících budov spolu s pastvinou pro ovce.

Hydromorfologie současného stavu

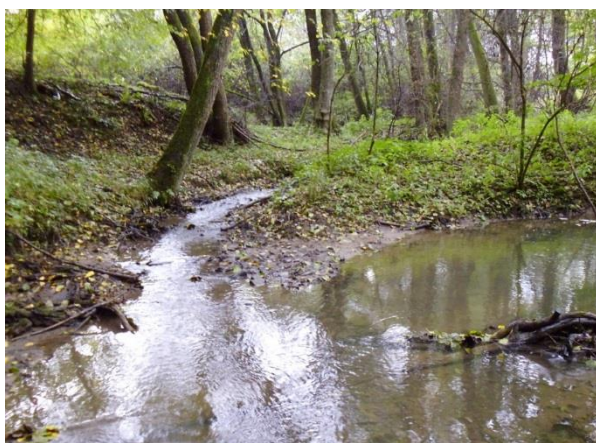
	ř. km od – do	HMF stav %	HMF stupeň	GMF typ
Tok	2,890 – 5,470	89,68	Velmi dobrý	MD
Niva	2,890 – 5,470	60,63	Dobrý	MD

Obr. 7: Vymleté břehy

Obr. 8: Štěrková lavice

Obr. 9: Pravostranný přítok

Obr. 10: Levobřežní niva

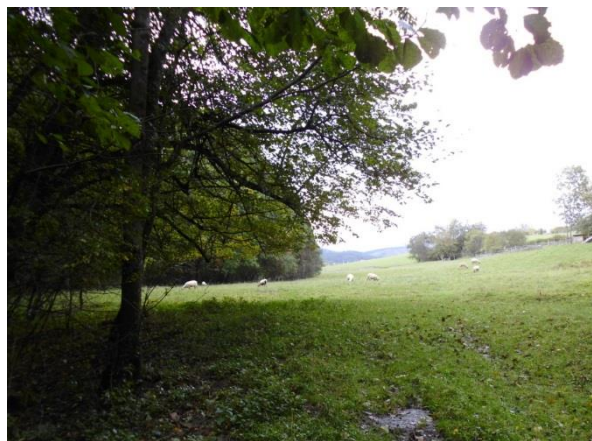
Obr. 11: Zvlněná trasa koryta

Obr. 12: Lávka přes tok, brod

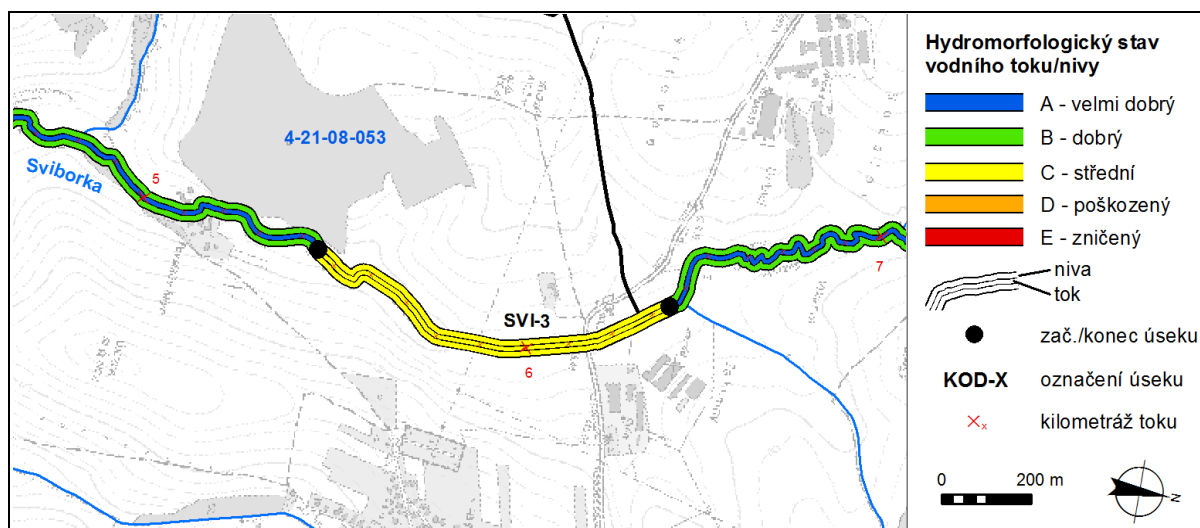

Obr. 13: Chátrající mlýn

Obr. 14: Pravobřežní niva, pastvina pro ovce

Tok	Sviborka (IDVT 10194308, ČHP 4-21-08-053)		
Úsek	SVI-3		
Ř. km od	5,470	Protéká zast. územím	Částečně
Ř. km do	6,374	Správce toku	Lesy ČR
Délka úseku toku	904 m	Kat. území	Újezd

Popis úseku

Úsek č. 3 začíná za Pavelkovým mlýnem a končí u výrobní firmy Kovex Újezd. Trasa toku je víceméně rovná, lze předpokládat, že v minulosti byl tento úsek narovnaný. Svahy koryta jsou pokryté vegetací. Oproti předchozím úsekům se šířka koryta zmenšila. Nachází se zde napajedla pro dobytek, brody, lávky přes tok, silniční most, spádové stupně a výustě do toku.

Niva je na levém břehu tvořena hlavně pastvinami pro dobytek, ornou půdou a areálem firmy Kovex Újezd. Dále se vyskytují remízky či rozptýlená zeleň. Pravý břeh je tvořen opět převážně pastvinami pro dobytek, ornou půdou a dále lesním komplexem, remízky či ojedinělou zástavbou. Přes tok vede hlavní silnice ve směru na Loučku, Vizovice a v opačném směru na Valašské Klobouky.

Hydromorfologie současného stavu

	ř. km od – do	HMF stav %	HMF stupeň	GMF typ
Tok	5,470 – 6,374	51,62	Střední	MD
Niva	5,470 – 6,374	48,50	Střední	MD

Obr. 15: Pohled proti proudu

Obr. 16: Brod, přejezd mezi pastvinami

Obr. 17: Pravobřežní niva

Obr. 18: Lávka přes tok

Obr. 19: Firma Kovex Újezd

Obr. 20: Spádový stupeň

Obr. 21: Výúst' do toku

Obr. 22: Spádový stupeň

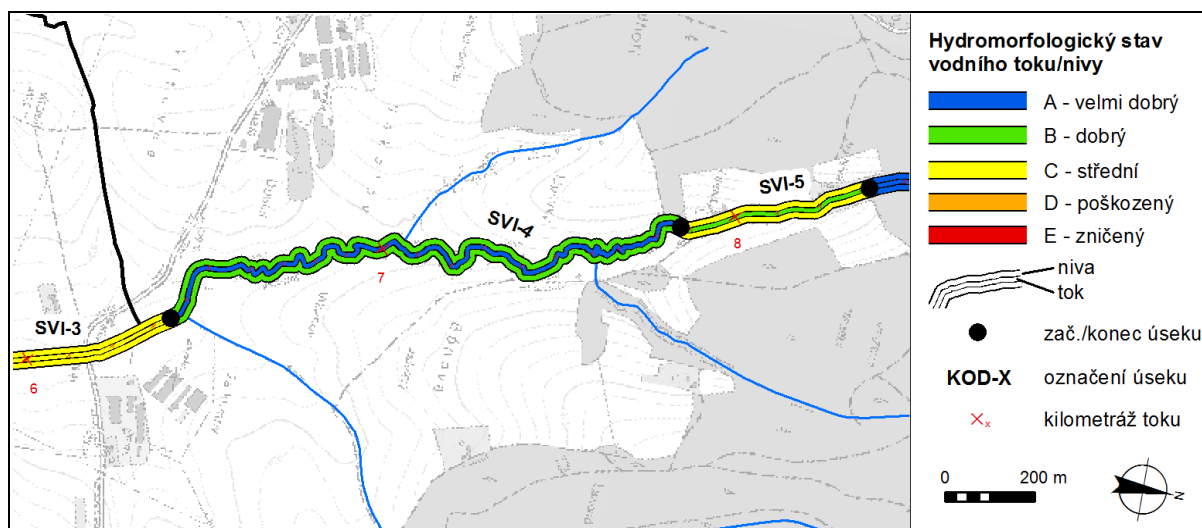

Obr. 23: Kamenný spádový stupeň

Obr. 24: Opevnění za spádovým stupněm

Tok	Sviborka (IDVT 10194308, ČHP 4-21-08-053)		
Úsek	SVI-4		
Ř. km od	6,374	Protéká zast. územím	Ne
Ř. km do	7,909	Správce toku	Lesy ČR
Délka úseku toku	1 535 m	Kat. území	Újezd

Popis úseku

Poblíž toku se nachází oplocené vodní zdroje. Trasa toku má meandrující charakter. Koryto má přírodně blízký charakter. Dochází k vymílání břehů. Nachází se zde velké množství dřevní hmoty a to přímo v korytě i na březích. Na toku je umístěn jeden propustek.

Levobřežní niva je tvořena ornou půdou, lesními komplexy, trvalým travním porostem a zástavbou se zahradou. Pravobřežní niva je tvořena ornou půdou, lesem a zčásti trvalým travním porostem.

Hydromorfologie současného stavu

	ř. km od – do	HMF stav %	HMF stupeň	GMF typ
Tok	6,374 – 7,909	94,10	Velmi dobrý	MD
Niva	6,374 – 7,909	72,08	Dobrý	MD

Obr. 25: Pohled proti proudu

Obr. 26: Vodní zdroj

Obr. 27: Levobřežní niva

Obr. 28: Dřevní hmota v korytě

Obr. 29: Meandr

Obr. 30: Vymletý břeh

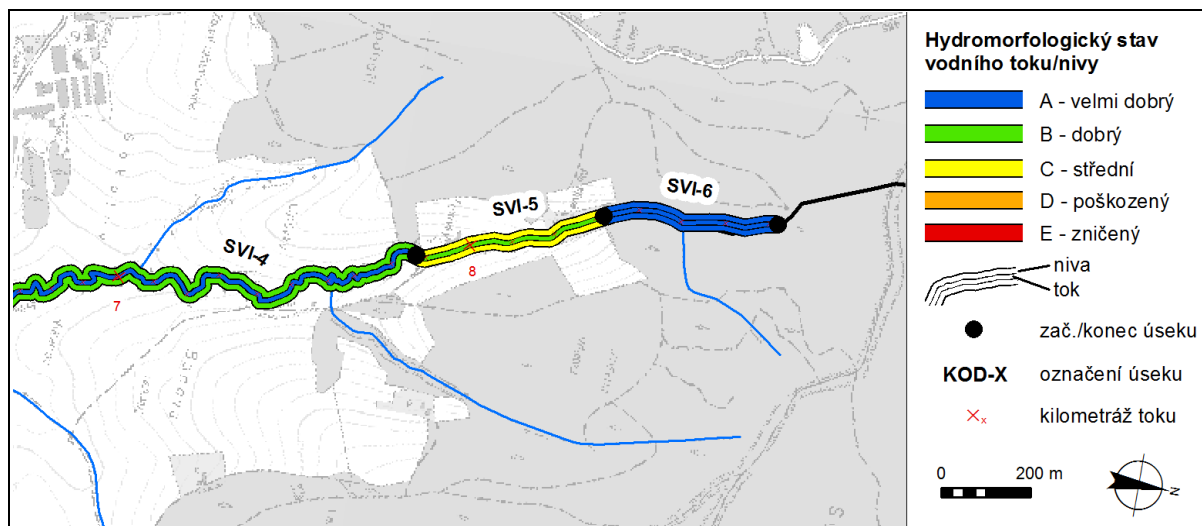

Obr. 31: Trasa toku

Obr. 32: Propustek

Tok	Sviborka (IDVT 10194308, ČHP 4-21-08-053)		
Úsek	SVI-5		
Ř. km od	7,909	Protéká zast. územím	Částečně
Ř. km do	8,347	Správce toku	Lesy ČR
Délka úseku toku	438 m	Kat. území	Újezd

Popis úseku

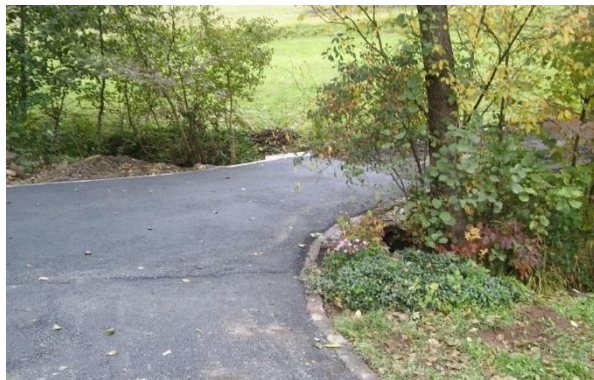
Úsek č. 5 protéká podél osamocených rodinných domů. Trasa toku je lehce zvlněná. Na toku jsou přejezdy s propustky. V malé míře se zde vyskytuje dřevní hmota.

Niva po levém břehu je tvořena trvalým travním porostem, lesním komplexem, rozptýlenou zelení a zástavbou. Pravý břeh je tvořen zástavbou se zahradami, lesním komplexem, rozptýlenou zelení, trvalým travním porostem a ornou půdou.

Hydromorfologie současného stavu				
	ř. km od – do	HMF stav %	HMF stupeň	GMF typ
Tok	7,909 – 8,347	73,21	Dobrý	AB
Niva	7,909 – 8,347	55,16	Střední	AB

Obr. 33: Pohled na koryto vodního toku

Obr. 34: Přejezd s propustkem

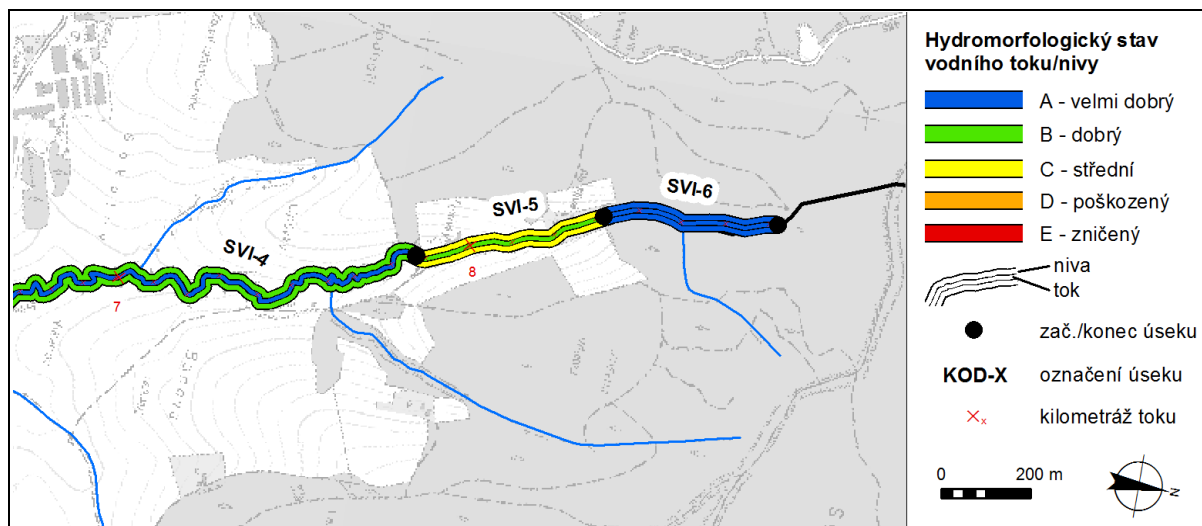

Obr. 35: Pravobřežní niva

Obr. 36: Přejezd a pohled na levobřežní nivu

Tok	Sviborka (IDVT 10194308, ČHP 4-21-08-053)		
Úsek	SVI-6		
Ř. km od	8,347	Protéká zast. územím	Ne
Ř. km do	8,720	Správce toku	Lesy ČR
Délka úseku toku	373 m	Kat. území	Újezd

Popis úseku

Prameniště vodního toku Sviborka se nachází v zalesněné oblasti. Trasa toku je zvlněná. Koryto má přírodě blízký charakter a je dále ponecháno přirozenému vývoji. Čím blíže pramenu, tím se tok více zahlubuje. V korytě i mimo něj se nachází dřevní hmota.

Niva je tvořena okolním lesním porostem.

Hydromorfologie současného stavu				
	ř. km od – do	HMF stav %	HMF stupeň	GMF typ
Tok	8,347 – 8,720	95,12	Velmi dobrý	GB
Niva	8,347 – 8,720	86,64	Velmi dobrý	GB

Obr. 37: Trasa toku

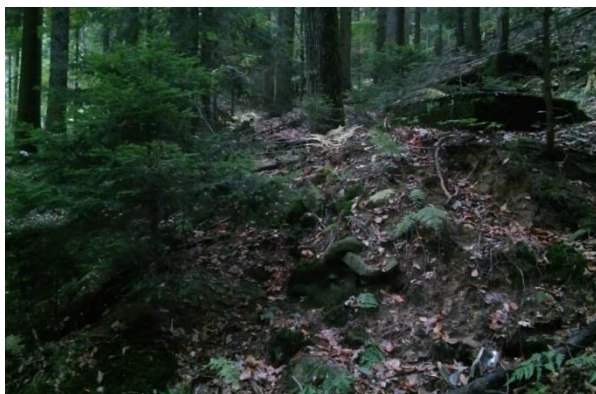
Obr. 38: Trasa toku, dřevní hmota

Obr. 39: Pohled proti proudu

Obr. 40: Dřevní hmota v korytě i mimo něj

Obr. 41: Prameniště

Obr. 42: Pramen

2 SEZNAM TABULEK

Tab. 1:	Klasifikace ekologického stavu vodního toku.....	3
Tab. 2:	Úseky podélného profilu údolnice vodního toku Sviborka	4

3 SEZNAM GRAFŮ

Graf. 1:	Stanovení geomorfologických tvarů koryta – typologie korytotvorných procesů (Šindlar M., 2008)	3
Graf. 2:	Podélný profil údolnice vodního toku Sviborka.....	4

4 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1:	Obnažený kořenový systém.....	6
Obr. 2:	Tůň	6
Obr. 3:	Pohled proti proudu, obnažený kořenový systém	6
Obr. 4:	Lávka pro pěší.....	6
Obr. 5:	Spádový stupeň.....	6
Obr. 6:	Pravobřežní niva	6
Obr. 7:	Vymleté břehy	8
Obr. 8:	Štěrková lavice.....	8
Obr. 9:	Pravostranný přítok	8
Obr. 10:	Levobřežní niva	8
Obr. 11:	Zvlněná trasa koryta	8
Obr. 12:	Lávka přes tok, brod	8
Obr. 13:	Chátrající mlýn	9
Obr. 14:	Pravobřežní niva, pastvina pro ovce	9
Obr. 15:	Pohled proti proudu	11
Obr. 16:	Brod, přejezd mezi pastvinami.....	11
Obr. 17:	Pravobřežní niva	11
Obr. 18:	Lávka přes tok.....	11
Obr. 19:	Firma Kovex Újezd	11
Obr. 20:	Spádový stupeň.....	11
Obr. 21:	Výúst' do toku	12
Obr. 22:	Spádový stupeň.....	12
Obr. 23:	Kamenný spádový stupeň.....	12
Obr. 24:	Opevnění za spádovým stupněm.....	12
Obr. 25:	Pohled proti proudu	14
Obr. 26:	Vodní zdroj.....	14
Obr. 27:	Levobřežní niva	14
Obr. 28:	Dřevní hmota v korytě.....	14
Obr. 29:	Meandr.....	14
Obr. 30:	Vymletý břeh	14
Obr. 31:	Trasa toku	14
Obr. 32:	Propustek.....	14
Obr. 33:	Pohled na koryto vodního toku.....	16
Obr. 34:	Přejezd s propustkem	16
Obr. 35:	Pravobřežní niva	16
Obr. 36:	Přejezd a pohled na levobřežní nivu	16
Obr. 37:	Trasa toku	18
Obr. 38:	Trasa toku, dřevní hmota.....	18
Obr. 39:	Pohled proti proudu	18
Obr. 40:	Dřevní hmota v korytě i mimo něj.....	18
Obr. 41:	Prameniště	18
Obr. 42:	Pramen	18